

Santiago - Bilbao

Voor de tegendraadse en avontuurlijke fietser

Heen- en terugreis:	Vliegen naar Santiago, terug vanaf Bilbao
Fietsniveau:	4 - 5
Beste maanden:	Juni t/m September
Wegen, km:	Ca. 600 goed asfalt, 150 matig asfalt, 20 onverhard

Van de accommodaties wordt de oriëntatieprijs van een tweepersoonskamer per overnachting vermeld. Een eenpersoonskamer kost doorgaans ongeveer 75% van die prijs. Ontbijt is meestal inbegrepen in de prijs.

Dagschema

<u>dag</u>	<u>km</u>	<u>naar</u>
1		aankomst Santiago de Compostela
2	70	Palas de Rei
3	27	Portomarín
4	48	Triacastela
5	52	Villafranca del Bierzo
6	42	Lillo del Bierzo
7	77	San Emiliano
8	80	Ranedo de Curueño
9	55	Riaño
10	65	Triollo
11	53	Aguilar de Campoo
12	100	Quintanilla del Rebollar
13	66	Ambasaguas en trein naar Bilbao
14		vertrek of verlenging

Inleiding

Wellicht kent geen andere plaats zo'n een mismatch tussen wandelaars en fietsers die aankomen en degenen die er vanaf vertrekken als Santiago de Compostela. Voor wat de fietsers betreft, er zijn in Santiago een paar fietsverhuurbedrijfjes die, dit feit constaterend, zich logischerwijze hebben gespecialiseerd: ze verzenden hun fietsen naar het startpunt van de klant, bijvoorbeeld St. Jean Pied de Port, Pamplona of Burgos. Vervolgens fietsen hun klanten naar Santiago.

Maar beter is het om je huurfiets bij de fietsverhuurder zelf te halen, zo dat je eventueel gewenste aanpassingen ter plekke kunnen worden uitgevoerd. Zo heb ik het gedaan: fiets gehuurd in Santiago en door het noorden van Spanje naar Bilbao gefietst. Van vliegveld naar vliegveld, goed te doen in zo'n twee weken en trouwens ook prima voor wie zijn eigen fiets meeneemt.

Tussen deze twee steden liggen wat mij betreft de mooiste fietswegen van noord-Spanje. Die liggen grotendeels langs de zuidkant van het Cantabrisch gebergte. Over rustige wegen, door vaak schitterend landschap en zuivere natuur loopt deze route. Een route voor.....

.....De tegendraadse fietser!

Want tijdens de drie eerste ritten volg je gewoon de St. Jacobsroute, maar wel ongewoon in oostelijke richting! Over goed gebaande wegen, met allerlei faciliteiten langs de route en uiteraard met het spektakel van de onafgebroken stroom van fietsers en vooral wandelaars die je tegemoet komen. Die eerste dagen rijd je door het binnenland van Galicië, een heuvelachtig, dan licht-bergachtig agrarisch gebied met talloze dorpjes en gehuchten en een groene, soms weelderige omgeving. Al met al een onderhoudende tocht, die iedere dag mooier wordt.

.....En de avontuurlijke fietser!

Even voorbij Villafranca in de vierde etappe laten we de St Jacobsweg voor wat ze is en slaan we LA om onze eigen route te volgen. Na een interessant stuk door wijngaarden en langs vroegere mijnbouwdorpen, trekken we over steeds kleinere en stillere wegen dwars door het bergachtige, vrijwel lege binnenland van de provincie León. Aan het eind van een dal vinden we een onverharde weg over een berg die we 11 kilometer volgen voor we weer contact maken met de verharde weg aan de andere kant. Ongeveer hetzelfde (maar korter) doen we

twee ritten verder om het bijzondere stuwmeer van Riaño, net onder de Picos de Europa, te bereiken. Met een rondrit vanaf het dorp Riaño kun je bij helder weer de hoogste toppen van het gebergte zien.

Na de inspanningen van de vorige ritten gaat de route verder door overwegend heuvelachtig/ licht-bergachtig terrein. Prachtige trajecten langs stuwmeren, langs de rivieren Pisuerga en Ebro en over kleine asfaltweggetjes door een fraaie en afwisselende combinatie van bossen en open terrein, met rotspartijen en struikgewas. Na een laatste bergpas is het lang afdalen tot in de zeer groene regio Cantabrië en vervolgens rijden we het Baskenland in.

Eindbestemming van de tocht is de bijzondere stad Bilbao. Boeiend door de combinatie van hypermodern (langs de rivier de Nervión), levendig (het centrum) en sfeervol (de oude kern, *casco viejo* genaamd). Dat alles ligt ingeklemd tussen steile heuvels. Bilbao is zo een passende afsluiting van een prachtige tocht door noord-Spanje.

Fietsverhuur

In Santiago de Compostela o.a.

Ultrayatransportes.es - Jose María

Hier heb ik een trekking-MTB van het merk Conor gehuurd. Prima fiets waarmee ik de hele tocht geen probleem had. Wordt verhuurd met bagagedrager, pomp, reserve band en gereedschap. Controleer wel dat de buitenbanden nieuw of bijna nieuw zijn. Rua Nova 40-36 Open in principe alle dagen van de week 10 – 19.00 uur maar ze kunnen even weg zijn voor een levering enz. T 981 563132 M 699 270890

Hun correspondent in Bilbao is ook verhuurder, van verschillende soorten, (sommige dezelfde als bij Ultraya) maar ook bijv. van elektrische fietsen, Urban-bike.es - Javier

Calle Villarias 3. Open maandag t/m zaterdag 10-14.00 en 17-20.00 hs
T +34 94 4077373

Fietsenmakers

Openingstijden, doorgaans: ma t/m vr 10.00-13.30 en 16.30-20.00. Zaterdag 10.00-13.30

- In Santiago de Compostela, behalve Ultreya, o.a.
BicicletasOliveira.com Rua de Sánchez Freire 83 T 981 523306
- In Arzúa: comercial Lamas. Calle Lugo 131 T 981 508013
- In Melide: bicicletas Rua. Avenida de Lugo 14 T 981 505203
- In Sarriá: dos Ruedas. Plaza de Galicia 41 T 982 533522
- In Villafranca del Bierzo: motos Urbano c/Puente Nuevo 2 T 987 540412
- In Cervera de Pisuerga
CerveraSport. Calle río Pisuerga 4. T 979 870858 M 620 518625
- In Aguilar de Campoo
Garaje Paco. Avenida Ronda 72 T 979 122082
- In Espinosa de los Monteros
Deportes Lunada. C/Lama 10 (om de hoek van casa rural los Monteros)
- In Bilbao, behalve Urban-bike o.a.
Maestrebikes.com C/ Licenciado Poza 60 Net voor het San Mames voetbalstadion van Athletic Bilbao T 944 701940

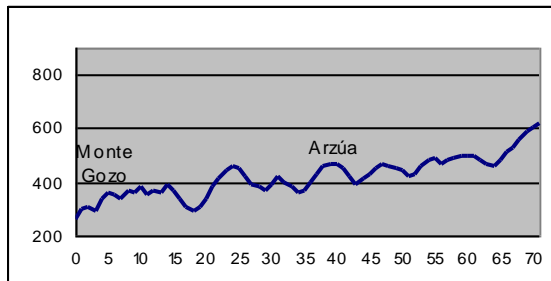
Met eigen fiets vliegveld - Santiago centrum

km	10.5 km
0.	Uit de terminal RA.
0.5	Na 500 m bij tweede rotonde neem derde afrit de N 634 op (meeste verkeer neemt tweede naar de snelweg) Verder op de N 634
9.	Je ziet een soort monoliet links en vier palmbomen op de hoek van een parkje, waar een straat schuin naar links begint. Volgt van dat punt de stroom wandelaars de stad in

In Santiago de Compostela 90 000 inw.

Uiteraard barst het van de hotels, hostals, albergues en pensions in Santiago. Een goede omgeving, net onder de oude kern en 400 m zuid van de kathedraal, vind ik het plein Plaza Galicia. Daar zit onder andere, het degelijke:
www.HotelUniversalSantiago.com Plaza Galicia 2 Tel 98 158 5800 € 80

Santiago de Compostela - Palas de Rei

- Een rit eerst over wat dikkere wegen (wel goede zijstrook) en voortdurend op en neer. Maar het is wel een belevenis, met al die tegemoetkomende Santiago-fietsers en vooral wandelaars (wat de routebeschrijving eigenlijk overbodig maakt). De komende dagen wordt het alleen maar rustiger en mooier
- Positief: vrijwel altijd goede vluchtstrook en goed asfalt. Genoeg gelegenheden in elk van de dorpen om te pauzeren

km	70 km ↑1250 m
0.	Op het grote plein, het <i>praza Obradoiro</i> , kijkend naar de kathedraal, zien we links daarvan een poort. Daar eindigt de tocht voor de meesten, en begint hij voor ons. Fiets even optillen over een paar meter trappen

	en verder, aan het begin even klimmen, van plein naar plein in oostelijke richting door de stad fietsen. Bij <i>plaza Cervantes</i> maak je wat links-rechtse bochten, maar dat gaat eigenlijk vanzelf.
0.6	We bereiken de straat die om de oude kern van Santiago loopt, de <i>rua Aller Ulloa</i> , bij de <i>Porta de Camiño</i> . Oversteken en schuin tegenover verder, de <i>rua de San Pedro</i> in, gevolgd door <i>rua dos Concheiros</i>
1.4	Rotonde. Neem de derde uitgang. Een straat die wat zwerft en <i>rua do Valiño</i> wordt.
2.5	Straat voegt zich bij N-weg nog in Santiago, de N-634 Rechts af (RA) op deze. Deze daalt eventueel af, gaat over een weg, spoor en snelweg en begint te klimmen
4.	Schuin naar rechts, naar <i>monte do Gozo</i> . Flink klimmen.
5.	Gedenkteken voor de bedevaardgangers naast de weg.
5.8	T-kruispunt. RA en in een kleine honderd meter LA in stijging. Verder klimmend en dalend op de asfaltweggetje tegen de stroom wandelaars in. We volgen gewoon de St. Jacobsweg (sp. <i>el camino</i>) in zijn laatste km naar Santiago, maar dan andersom.
9.	Weggetje gaat over een beek, draait naar links en komt weer aan de N-634. Oversteken en straat <i>Lavacolla</i> tegenover in. Ongeveer 200 meter verder RA, de straat <i>l'Esquipa</i> in.
10.5	Y-splitsing. Schuin naar links, een onverharde pad/weg door het bos. Verderop gaat deze onder een weg en rechtdoor, bereikt het dorpje San Paio.
12.5	T-kruispunt even voorbij San Paio. LA op deze brede weg (eigenlijk weer de N-634) met weinig verkeer.
13.5	Weg draait naar rechts en wordt een soort ventweg, evenwijdig aan de snelweg. Hij loopt tussen de snelweg en het vliegveld aan de rechterkant.
14.5	Aansluiting met de N-547 RA Vervolg deze weg naar en door Pedrouzo, Arzúa en Melide tot aan...
70.	Palas de Rei

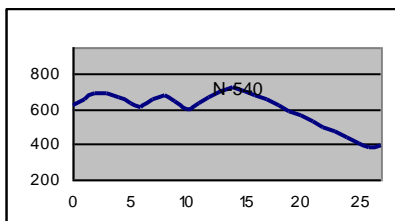
In Melide

Hotel Carlos 96. Avenida de Lugo 15, T 981 507633 www.hc96.com

In Palas de Rei 3 000 inw. Onder andere:

In het centrum in rustige straat, rechts evenwijdig aan de N-547, www.HotelCasaBenilde.com Av Compostela 21, T 928 380717 € 55

Palas de Rei - Portomarín

- Op zich is doorrijden tot aan Samos-Tricastela te doen, maar dan heb je de neiging om voorbij Portomarín op de saaie LU-633 te blijven ipv morgen fris de boerenweggetjes even te doen, met het gezellige *close contact* met de Santiagowandelaars

km	27 km ↑400 m
0.	Nog op de N-547 verder klimmen, Palas de Rei uit.
3.	Bij uitspanning <i>mesón la Brea</i> , RA een kleine weg in, naar en voorbij Lestedo, Ligonde en andere gehuchten.
15.	T-kruispunt LA en bijna meteen RA, over brug over de N-540 en de LU-633 in.
26.	Eerste afslag schuin naar links Portomarín in. Hoofdstraat naar boven. Hotel Villajardín op straatje naar rechts net voorbij de kerk.

In Portomarín 1 500 inw.

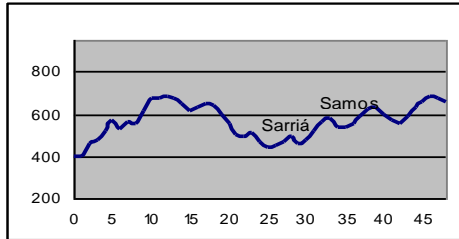
HotelVillajardin.com Rua de Miño 14 T 982 545054

PousadadePortomarin.es Av.Sarria s/n T 982 545200

CasaruralSantaMaria.com c/Santa Mariña 1 T 982 545105 M 690 692861

Dit dorp is verplaatst naar zijn huidige locatie in 1962, bij het ontstaan van het stuwmeer van Belesar in de rivier de Miño. Bij laagwater kun je nog een paar van de oude bouwerken zien.

Portomarín - Triacastela

- Of je tot er in twee of drie ritten naar toe rijdt... Triacastela, met zijn uitstekende horecegelegenheden en aan de voet van de lange klim morgen, is de beste plek voor een laatste overnachting in Galicië

km	48 km ↑800 m
0.	Terug naar de LU-633 LA en over de brug naar de andere kant van het stuwmeer. Weg draait naar rechts en stijgt.
1.5	Bijna meteen als de LU-633 naar linkst draait LA een weggetje in dat flink stijgt naar en voorbij de gehuchten Vilachá, As Cortes en Parrocha.
6.	T-kruispunt RA.
7.	Schuin naar rechts, afdalen en door dorpje Moutras. Aan de andere kant, ga een overhard pad/weggetje in (dus waar de wandelaars vandaan komen) met een of twee stukjes afstappen.
8.	Weer op asfalt RA. Deze weg komt na zo'n 100 meter op een iets grotere asfaltweg, weer RA. Afdalen.
10.	Net voor een beek, scherp naar links ander weggetje in dat flink klimt naar As Rozas, A Pena en Ferreiros.
12.	Sla af van dit weggetje, langs restaurant Casa Cruceiro en rechtdoor het dorpje Ferreiros in. Aan de andere kant van dit dorpje wordt het weer onverhard.
13.	Mogelijk modderige passage. Breed voetpad gaat over soort plavuizen naar beneden. Onverhard weggetje gaat langs pensión Morgade en bereikt het gehucht...
14.	A Brea. Aan de andere kant van deze gaan... of komen de wandelaars van een voetpad. Genoeg daarvan, RA op asfaltweggetje dat mooi afdaalt tot aan de...
15.5	LU-633 LA naar Sarriá

24.	Sarriá, met 13 000 inw. de grootste plaats die we aandoen tussen Santiago en Bilbao. Volg borden naar Samos
25.5	Vanwege eenrichtingsverkeer wordt je schuin naar rechts gestuurd. Paar honderd meter verder bij een rotonde, draai met scherpe bocht naar links, daar zie je pas weer een bord naar Samos (je fietst dus eigenlijk twee kanten van een driehoek ipv de diagonaal)
38.	Klooster va Samos
47.5	Eerste afslag schuin naar links Triacastela in, even klimmen de hoofdstraat in, zien we al gauw hostel Vilasante en anderen.

In Samos 400 inw.

Vooral bekend door de fraai Benedictijnse abdij van San Julián

Hostal naast de abdij: DomusItineris.com c/Salvador 2 T 982 546088 € 55

In Triacastela 500 inw. o.a.

Hostal Villasante. Av. Camilo José Cela 15 T 982 548146 € 50

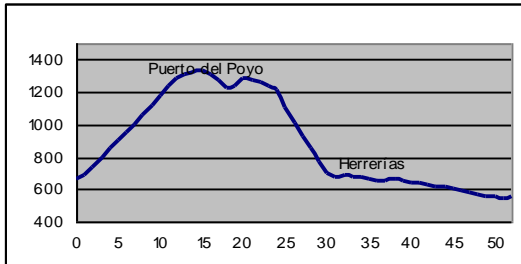
Voor de nacht, rustiger dan,

ComplexoXacobeo.com C/L. Cadorniga 4 (voetgangerssteeg even verderop)

T 982 548037 Vooral opmerkelijk door de fenomenale

prijs/kwaliteitverhouding van zijn restaurant (binnen of tuin) Ik had een grote ensalada mixta, perfecte steak op houtkool grill, dessert en fles wijn, alles snel en vriendelijk geserveerd: € 10

Triacastela - Villafranca del Bierzo

km	52 km ↑900 m
0.	Mijn voorstel is om niet meteen de weg te vervolgen maar om de eerste paar km de route van de wandelaars te volgen, beginnend door het voetgangersstukje bij Complejo Xacobeo en verder door dezelfde straat, rua Santiago, dan Peregrino langs mooi leisteen kerk en de hutten van de herberg het dorp uit, op een half-verharde weg onder weelderige begroeing
0.8	Gehucht Ramil. Er is een splitsing bij een half natuur-half baksteenhuis. Houd rechts aan. Aan de andere kant van het gehucht, achthonderdjarige kastanjeboom naast <i>el camino</i> , verder op de onverharde weg/brede voetpad tot aan...
2.5	Dorpje Pasantes. El camino gaat langs het dorp en klimt totdat, al voorbij het dorpje, ze weer aansluit op de LU-633 RA verder klimmen over deze weg.
14.5	Puerto del Poyo, op 1335 meter
23.	O Cebreiro. Schuin naar rechts het gehucht in. Na eventueel pauze, aan de andere kant van het dorp, vinden we een andere weg die van het zuiden komt. Ga deze in LA. Na 50 meter is er een soort monolietje, Daar draait deze weg naar links, de wandelaars komen van een voetpad schuin naar rechts ... en we gaan tussen de twee, een asfaltweggetje in, aan het begin even stijgend, en dan in flink dalend gedurende een paar km. Geen bord maar dit is het weggetje naar La Laguna en La Faba.
25.	Gehucht La Laguna. Even voorbij kroeg splitsing op het weggetje. Ga schuin naar links even stijgend, dan gaat de steile afdaling verder.
29.	T-kruispunt. LA (dus niet naar dorpje La Faba)
31.5	Einde afdaling. Over brugje en langs het dorp Herrerías
34.	Y-splitsing. Houd rechts aan naar Vega de Valcarce en Ambasmestas. We fietsen verder op de oude N VI naar Villafranca

50.	N VI duikt in een tunnel, maar neem alternatief LA om de heuvel, Villafranca in. Brug over de rivier de Burbia en verder langs park en grote kerk tot aan het <i>Plaza Mayor</i> .
-----	--

Bij Triacastela 300 inw. 680 m.

Een km voorbij het dorp, afslag links naar Vilavella, op nog een km,
CasaPacios.es c/Vilavella s/n T 982 548455/ 158 € 50

In O'Cebreiro 1320 m.

HotelCebreiro.com T 982 367182/ 125 0128 € 60

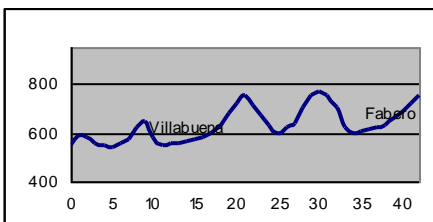
Net voorbij Las Herrerías, bij aansluiting met de N-VI

ElCaprichodeJosana.com Comfortabel landelijk hotel T 987 119300 M 644
448204 € 65

In Villafranca del Bierzo

Behalve o.a. twee hotels aan het Plaza Mayor, net over de rivier: Posada
ElPortazgo.es c/Ribadeo 2 (calle del agua) T 987 542742 € 80

Villafranca del Bierzo - Lillo del Bierzo

km	42 km ↑750 m
0.	Aan de andere kant van de <i>Plaza Mayor</i> , door een paar straatjes schuin naar links en even klimmend, gaat de oude N VI door (links langs het kasteel) richting Cacabelos.
5.5	<i>Good bye to all that</i> : LA een kleine weg in naar Valtuille de Arriba. We verlaten <i>el camino</i> en gaan vanaf nu onze eigen route verder.
7.	Kruispunt in Valtuille. Paar aanwijzingbordjes maar daar staat Villanueva niet op . GA RA. Straat draait naar links en verlaat het dorp (flink stijgend)
7.5	Kruispunt. Rechtdoor, flinke afdaling.
10.	Voorbij het dorpje San Clemente T-kruispunt. LA. Vanaf nu volg je het mooie dal van de rivier de Cúa, door Villabuena en na enkele vlakke km klim naar San Pedro Olleros en afdaling
24.	T-kruispunt: RA naar Vega de Espinareda
32.	In Vega LA naar Sésamo
34.	In Sésamo RA naar Fabero. Over de rivier de Cúa en LA
38.5	We gaan Fabero in door <i>Av. Del Bierzo</i> , eigenlijk de weg door het dorp. Deze gaat langs stadshuis, draait links, gaat langs standbeeld aan de mijnwerker en verder steeds stijgend tot aan...
42.	Kruispunt in Lillo del Bierzo. Casa Dolores aan de linkerkant.

In Sésamo 320 inw.

CasaAna.es c/La Moura 4. T 987 568519 € 55

In Fabero met aangrenzende Lillo zo'n 6 000 inw.

Pension la Parada. c/Alcalde Orallo 5 M 606 457094 € 45

Eigenaar combineert een verzekeringsagentschap met het verhuren van kamers. Als hij niet in zijn kantoor is, kun je hem cvbellen en in bar VillaRosa op zijn komst wachten. Prima, schone kamers maar wat dunne wanden, geluid van straat.

In Lillo del Bierzo

Centro de turismo rural: CasaDolores.com

Vriendelijke ontvangst, goede kamers en een ruime bar-restaurant. Ze beschikken zelfs over een bestelwagen om klanten eventueel ergens te brengen/halen. Ze hebben alleen geen idee wat mensen die geen Spaanse TV kijken willen in de avondenuren, dus twijfel niet om hen om comfortabele stoelen voor jouw terras te vragen of te blijven lezen in de eetzaal.

T 987 550410 € 55

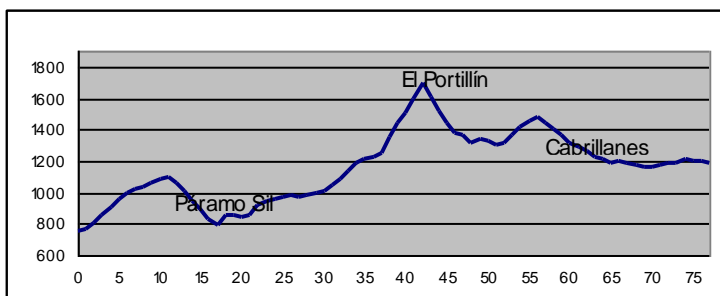
Fabero en de steenkool mijnbouw

Dit dorp kende een periode van flinke groei tussen 1950 en 1970, Spanje kende toen een periode van industrialisatie, maar had nog weinig geld om energiebronnen in het buitenland te kopen. De kwaliteit van de antraciet in dit gebied en de behoefte aan energie voor de nieuwe industrie leidde tot de opening van meerdere steenkoolmijnen rond Fabero. Duizenden mijnwerkers trokken naar het dorp. Zo snel als het ontstond, zo snel zette ook de neergang in. Eerst door nieuwe machines waardoor er veel minder mensen nodig waren, daarna door uitputting van de beste ertslagen. De laatste mijn ging in 1991 dicht.

Onderweg tussen Fabero en Lillo zie je aan de linkerkant een wijk die als behuizing voor de mijnwerkers diende en even verderop de resten van een mijn. In het *casa de cultura*, achter het stadhuis van Fabero kan een uitgebreide rondleiding in de namiddag worden afgesproken (1.5 eur per persoon vanaf één persoon) Deze rondleiding vindt plaats in de *Pozo Julia*, de museum-mijn aan de oostelijke kant van het dorp.

Tegenwoordig wordt in de omgeving nog steenkool gewonnen maar dan via dagbouw. Een van deze enorme groeven zie je morgen vlak naast de weg en iets verderop (vanaf een afstand) zie je de thermische centrale waar de steenkool voor elektriciteit wordt gebruikt.

Lillo del Bierzo - San Emiliano

- Een in meerdere opzichten memorabele rit dwars door de bergen van een afgelegen gebied. Vertrek vroeg en neem de tijd om alles goed te beleven
- Geen bar of winkel tussen Páramo de Sil en Cabrillanes

km	77 km ↑1500 m
0.	Vanuit Casa Dolores even terug en LA de LE 711 op naar Páramo de Sil, stijgend langs grote steenkoolmijn.
16.	Na afdaling T-kruispunt met hoofdweg. RA rivier de Sil over en in zo'n
16.3	LA naar Páramo de Sil
18.	Kerk midden in Páramo de Sil. Rechts zien we een brug maar we gaan LA (aanwijzingen op een bord dat meer op toeristeninformatie panel lijkt) naar Matalavilla
21.	Y-splitsing Ga naar links (dus niet naar Salentinos) al gauw klim bij stuwdam en verder langs het stuwmeer.
25.	Negeer afslag rechts. Paar honderd meter verder T-kruispunt RA komen we weer langs het stuwmeer te fietsen en het dal in naar en voorbij Valseco -> Wie geen fiets/zin heeft in 11km onverhard te doen neemt bij T-kruispunt LA naar Matalavilla, Palacios de Sil, Villablino en Cabrillanes. Voorkeur is het onverhard as beneden beschreven want CL 631-626 zijn tot aan Piedrafita de Babia nogal drukke/snelle wegen met weinig zijstrook.
37.	Salientes. Door het dorpje tot aan <i>Plaza don Claudio</i> , met waterbron.

	<p>Dertig meter verder Y-splitsing, houd links aan in stijging tot aan voorbij wat vervallen kerk die we rechts laten liggen en eventjes verder een huis. Daar begint, scherp LA het <i>camino a Vivero</i>. Doorgaans niet meer dan een brede voetpad, soms een soort overharde weg.</p> <p><i>Camino a Vivero</i> klimt steil langs de helling (fiets duwen), draait na een kleine km rechts en wordt verderop minder steil en soms goed fietsbaar. Het hoofdpad/onverharde weg is altijd goed te herkennen. Na zo'n 2.5 km pad gaat een minder duidelijk pad rechtdoor maar ons hoofdpad draait rechts, langzaam hoogte winnend om de helling van een berg.</p>
41.5	<p>Het voetpad heeft langzaam naar links gedraaid en een dal ingegaan die tot aan de pas gaat leiden. Op dit punt Y-splitsing bij beekje. Ga links. Nu moeilijkste 400 meter, erg steil en stenig! Afhankelijk de verhouding spierkracht/gewicht tassen moet je misschien eerst met de zwaarste tas naar boven lopen, terug en dan de fiets omhoog duwen... Midden in dit stuk zien we rechts een leisteenhut.</p>
42.5	Bergpas tevens veepoort El Portillín Op 1700 meter
44.5	Houd links aan
45.	Eind steile afdaling T-kruispunt met op stukjes modderig onverharde weg RA.
48.	Vivero. Weer op asfalt door het dorpje. Steil omhoog eruit en aansluiting met de LE 493 LA
51.	RA naar Cabrillanes door dorpje Los Bayos
61.	Negeer nog smaller weggetje aan linkerkant.
63.	<p>Cabrillanes. RA op de hoofdweg door het brede, vlake dal.</p> <p>Als je niet in bar-casa rural van Cabrillanes stopt, dan is er 5km verder (bijna voorbij Huergas de Babia) een goede bar met terras voor een laatste pauze</p>
72.	We verlaten de hoofdweg en nemen een klein weggetje linksaf voor de laatste kilometers naar San Emiliano.
76.	San Emiliano. Door tot aan kruispunt, RA stadshuis en hotel meteen aan de rechterkant.

In Salientes

Mil Madreñas Rojas. Mooie accommodatie waar, mits tevoren aangekondigd, altijd wel plek is. Originele appartementen in sfeervol gebouw. Rond € 50,- voor 2 personen. www.milmadrenasrojas.es
Telefoon: 987 688 212 / 679 107 835 – mail: milmadrojas@gmail.com

In Cabrillanes

CasaRuralAnita.es. Aan de weg, met bar-restaurant van dezelfde eigenaren T 987 488793 € 45. Een wat vreemde gelegenheid in een gehucht, waar de oudere generatie, die rond de bar hangt wat ongepolijst, kortademig en op de rand van een hartstilstand voorkomt. Maar lieve mensen en het huis heeft goede, stille kamers (helemaal geen last van de weg) met uitstekende badkamers.

... maar als je de extra km's niet erg vindt, is het laatste stukje naar San Emiliano, op makkelijk terrein en over een prachtig weggetje (zelf de bovengrondse electriciteitskabels ontbreken) later in de namiddag/begin van de avond heerlijk...

In San Emiliano 500 inw.

Hotel rural: ValleSanEmiliano.es
T 987 594150 € 55

In Sena de Luna

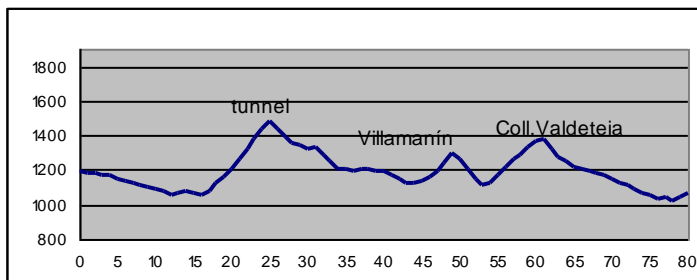
DiasdeLuna.com c/Magistrado Rodríguez 24
T 987 597767 M 685 891527 € 65

Estás en Babia

Net over de klim tussen los Bayos en Cabrillanes zie je een bord met een vogeltje dat aankondigt: 'estás en Babia', een nogal eigenaardig manier om je welkom te heten in dit gebied. Maar als je Spaans spreekt dan weet je misschien dat de uitdrukking 'estas en Babia' betekent dat je verstrooid, niet bij de les bent. Komt van de koningen van Castilië/Leon die zich in de late middeleeuwen in dit gebied liever met de jacht en ander tijdverdrijf bezig hielden dan met politieke zaken.

San Emiliano - Ranedo de Curueño

- Een prachtige rit over steeds kleinere, stille wegen en door een boeiend landschap. En deze keer alles op asfalt

km	80 km ↑1200 m
0.	Uit het hostel RA, drie km tot aan de hoofdweg CL 626 en LA
16.	Onder ´golden gate´ brug, over kleinere brug over het stuwmeer en RA richting Los Barrios de Luna, nog op de CL 626
18.	Verlaat de CL 626 Rechtdoor richting Aralla en La Pola
23.	LA naar Casares en Villamanín
25.	Col van de tunnel (eigen benaming) op 1485 meter
29.	Cubillas de Arvas. Hostel ligt links van de weg achter het dorpje. Een goede eventuele overnachtingadres, en zeker de beste plek vandaag voor een pauze onderweg. Probeer een bord <i>Cecina</i> (soort rauwe ´ham´ van rund) <i>con queso y aceite</i> Vervolg langs andere dorpjes in dit mooie dal tot aan afdaling naar...
44.	Villamanín. Steek N-weg over en fiets over het spoor het dorp in.
44.5	Plein in Villamanín. Fiets hier voorbij, draai naar rechts langs <i>hogar del pensionista</i> . We bereiken een weg bij een soort monoliet met kruis LA naar Cármenes (geen bord)
53.	Na afdaling door Cármenes T-kruispunt. RA en zo´n twee km verder LA naar Valdeteja. Deze klimt en daalt gematigd en komt aan de LE 321 RA door de kloof van de rivier Curueño
78.	Valdepiélagos. Weg gaat langs de rand van het dorp waar even verder toch het stadshuis staat. Daar met scherpe bocht LA Na 200 m rivier oversteken. Weg draait naar rechts richting Ranedo (geen bord) na paar honderd meter Y-splitsing tegen een huis, houd links aan in stijging.
79.5	Bij kerkje en waterbron LA Ranedo in. Casa rural achter in het dorpje.

In Cubillas de Arbas

Hostal rural: Rio-viejo.com

c/Siete Puertas 19 T 987 685714 M 616 934636 € 50

In Poladura de la Tercia

PosadaelEmbrujo.com Midden in het gehucht. T 659 030282 € 50

In Villamanín 800 inw.

Albergue T 987 598243

In Ranedo de Curueño

ElCantodelGallo.com M 626 536703 T 987 741184 € 70

Madrilenen Nati en Jose verruilden in 2007 het leven als IT'ers in de stad voor de rust van deze streek en dit comfortabele casa rural. Tijdens het avondeten kun je doorgaans met forel vissers ervaringen uitwisselen.

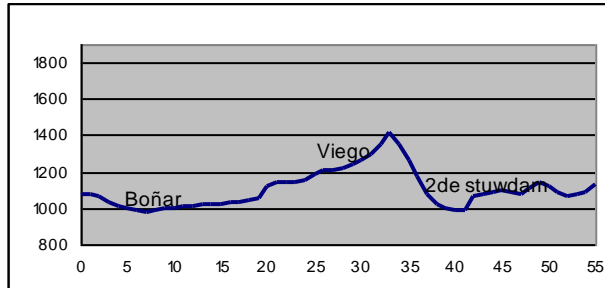
In Boñar

HostalNisi.es Calle Herminio Rodríguez T 987 735210

Tussen de weg door het dorp en de "treinhalte" € 40

Hostal Ines. Aan de weg door het dorp T 987 735086

Ranedo de Curueño - Riaño

- Vandaag een tweede stuk (breed) voetpad over een berg. Deze is korter en met een meer lommerijk karakter dan de eerste.

km	55 km ↑850 m
0.	Terug naar de weg LA
2.	Deze voegt zich aan de CL 626 LA
6.	Rotonde. Neem eerste afrit richting 'Puebla de Lillo' en 'San Isidro ski' Honderd meter verder LA onder viaduct en door Boñar. Na een afstand door zo goed als vlak dal van de rivier Porma, eerste van twee klimmetjes bij stuwdam vandaag, en langs stuwmeer wat klimen en dalen tot aan de afslag ....
24.5	RA naar Reyero
29.	Reyero. Door het dorp, aan de andere kant zie je bordje links aanwijzend naar...
31.	Viego. Door het gehucht. Aan de andere kant is er een kerkhofje. Schuin naar links daarvan begint het voetpad/onverharde weg naar Valbuena del Roblo. Er is een wandelinformatiebord waar je het af te leggen traject uitstekend kunt zien.
33.	Collada de Viego op 1412 m Blijf op het pad dat rechtdoor afdalt. Je dient een veehek even te openen. Paar honderd meter verder, Y-splitsing, houd links aan (net als geel en wit-markeringen van petite randonnée)
36.	Valbuena del Roblo. Weer op asfalt LA nog flink afdalen.
37.3	T-kruispunt RA
40.	We bereiken de N-621 LA
54.	Over een lange brug stuwmeer over en eerste afslag naar rechts Riaño in. We komen vanzelf in de straat met het hotel en twee hostals.

In Riaño 500 inw. o.a.

HotelPresa.com Avenida Valcayo 12 T 987 740637 € 50

Ook ongeveer de enige plek waar je vóór 21.00 uur kunt eten.

In het geval van slecht weer, asfalt alternatief of dergelijke

In Puebla de Lillo

Hotel Ruta del Porma, naast de weg,

Madrid, wat leukere sfeer, met goed en goedkoop restaurant c/Felix Rodriguez
16 T 987 731013 barrestaurantmadrid.es

In Posada de Valdeón

Hotel CumbresValdeon.es

Bij begin dorpje, links van de weg T 987 742710 € 60

Er zijn een paar andere hostals en pensions, zoals Hostal Corona c/Rebanal 4 T
987 740578 € 50

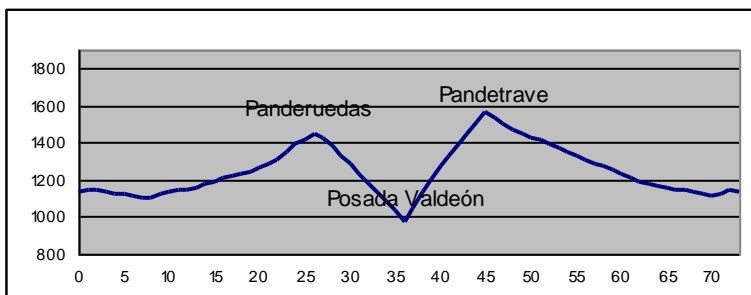
Veel stuwmeren ... en die van Riaño

In deze tocht fietsen we langs veel stuwmeren (sp. embalse) Eigenlijk zouden we de tocht ook ‘*ruta de los embalses*’ kunnen noemen. Ook een deel van de reden dat de route van west naar oost gaat is (wellicht heb je het al gemerkt), dat we zo doorgaans langs het water fietsen. Mooier dan aan de andere kant waar je meer asfalt dan water ziet.

De meeste dammen zijn aangelegd in de jaren-50, 60 en 70 van de 20ste eeuw. Behalve het landschap verfraaien en elektriciteit produceren, maken ze de gebieden naar het zuiden geschikter voor landbouw dan toen de watervoorraad onzeker was.

Het stuwdam van Riaño is echter een geval apart. Het is later gebouwd en het dal werd pas onder water gezet in 1987 De inwoners van het oude dorp Riaño, toen ruim 1 000 mensen, werden onder dwang uit hun huizen gehaald en het dorp werd met de grond gelijk gemaakt, zodat er geen ‘Atlantis’ gevoel zou ontstaan. Het huidige dorp is nieuw gebouwd hoger op de helling, maar echt tot leven is het niet meer gekomen. Het huidige Riaño krijgt het voor elkaar om vervallen uit te zien terwijl het nog geen dertig jaar oud is... Op het plein staan zeven pillaren die de zeven dorpen herinneren die onder het water verdwenen.

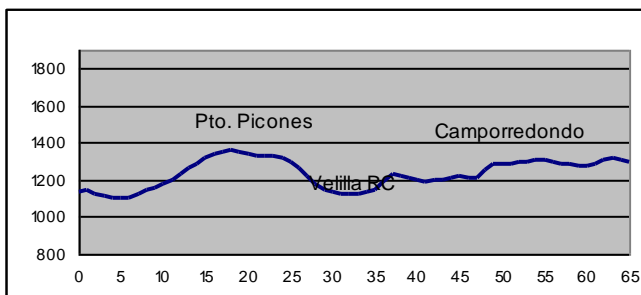
Rondrit naar Posada de Valdeón (optioneel)

- Bij helder weer is het mooi om de hoogste toppen van de Picos de Europa te zien. Dat kun je doen bij deze rondrit, vooral na 20km bij de bergpas Puerto de Panderruedas, en de lange afdaling na Puerto de Pandetrave mag er ook zijn.

km	73 km, 1200↑m
	Naar de weg RA en bij splitsing LA richting Cangas de Onis, de weg naar Posada de Valdeón en terug via Portilla de la Reina spreekt verder voor zicht.

Riaño - Triollo

- Genieten van een makkelijk-fietsende etappe waar je *'in the flow'* kunt komen. Horeca en winkels (met de zekerheid dat ze geopend zijn) alleen in Velilla.

km	65 km ↑800 m
0.	Terug naar de weg, hoogte benzinestation, RA en in twee honderd meter weer RA richting Santander
6.5	Bij Boca de Huérgano RA de LE/P 215 in.
18.	Puerto de Picones, op 1360 meter. Met helder weer hebben we in de afdaling links achter fraai zicht op de berg Espiguete, 2450 m en een van de mooiste van het Cantabrisch gebergte.
31.	Velilla del Río Carrión. LA over de rivier en voor hostel Stop, ga links de <i>calle Mayor</i> in. Voorbij het stadhuis, deze straat wordt vanzelf de weg langs de stuwmeren van Compuerto en Camporredondo.
65.	Hostal bij brug over de rivier Carrión.

In Velilla del río Carrión

Hostal-restaurante Casa Mauro. c/Mayor 16 T 979 861010 € 50

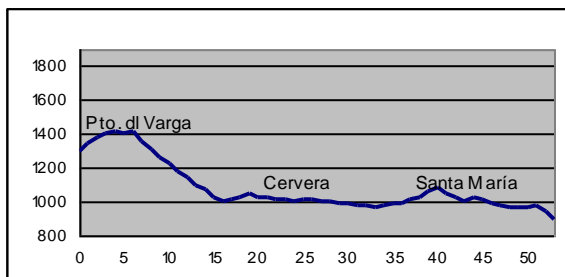
In Triollo

Casa Rural Meson Curavacas. Teléfono: 979 866 223

E-mail: info@alberguecuravacas.es

Website: <http://www.alberguecuravacas.es>

Triollo - Aguilar de Campóo

- Misschien de makkelijkste rit van de tocht. Maar het stukje op alternatief weggetje langs de rivier tussen Cervera en Aguilar maakt het interessanter... en het werd wel tijd om eens in een plaats van enig belang te overnachten

km	53 km, 350↑m
0.	Uit het hostel, we klimmen even om het dal van de rivier Carrión achter te laten en houden hoogte tot aan de...
5.5	Alto de la Varga op 1413 m
23.	Cervera de Pisuerga. Aan de weg door het dorp RA. Honderdvijftig meter verder, even links, en rechts gaan we evenwijdig aan de weg fietsen maar nu door de hoofdstraat van Cervera, aan het begin met bomen, dan galerij en voorbij de Plaza Mayor
23.5	Met stadshuis aan rechterkant LA <i>c/Dionisio Barreda</i> in. Deze wordt vanzelf <i>Paseo de Vado</i> en gaat het dorp uit
25.	Tegen het einde van deze Paso de Vado, ga een voetpad aan de rechterkant in. Over twee voetgangersbruggetjes T-kruispunt met kleine weg LA
26.	Y-splitsing in dorpje Vado. Neem links en fiets links langs de kerk tot aan soort pleintje. Ga daar schuin naar links een nauwe straat tussen muurtjes die een soort betonweggetje wordt en uit het dorpje gaat. Vraag in geval van twijfel om 'camino a Quintanaluengos' Na zo'n honderd meter gaat dit betonweggetje rechtdoor als onverhard weg verder (even in beroerde staat, laat een laatste huis links liggen)
	Onverharde weg daalt door bos en begint mooi langs de rivier de Pisuerga aan onze linkerkant te lopen (aan de andere kant van de

	rivier horen/zien we soms de autos over de hoofdweg Cervera-Aguilar rijden)
28.5	Brug over de Pisuerga, maar we houden rechts aan, door op de onverharde weg.
31.	Y-splitsing Houd rechts aan, dus dorpje Quintanaluengos op een afstandje links laten.
32.	Dorpje Barcenilla in, langs mooie kerk en tot aan smal onverhard weggetje dat onder treinspoor het dopje weer uit gaat, steeds met de Pisuerga aan de linkerhand.
34.	T-kruispunt bij brug. RA weer op asfaltweg. Naar en voorbij Barrio de Santa María en Barrio de San Pedro.
52.5	Aguilar de Campóo LA over brug zien we al gauw hotel Valentín

3 km voor Cervera de Pisuerga

Parador de Cervera

T 979 870075 € 100

In Cervera del Pisuerga 3 000 inw.

Hotel el Roble c/Labradores 7 T 979 874429

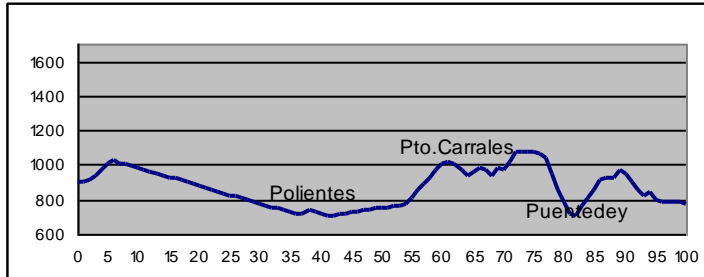
In Aguilar de Campóo 7 500 inw.

HotelValentín.com Avenida Ronda 23

T 979 122125 € 65 Traditioneel en comfortabel interieur en kamers. Eten in restaurant of bar ernaast.

Aguilar de Campóo - Quintanilla del Rebollar

- De langste rit, die extra boeiend wordt door de omweg in het tweede deel. Mag het minder boeiend, dan kun je bij Soncillo de BU 526 direct naar Quintanilla nemen, een ok weg met weinig zijstrook maar ook weinig verkeer. Dan wordt de rit 88 km en 800↑m

km	
	100 km, 1000↑m
0.	Verder op de weg door het stadje, de <i>Avenida Ronda</i> , voorbij rotonde en tot aan...
0.6	Benzine station bij Y-splitsing Houd links aan richting de oude N-weg naar Reinosa, Santander.
1.8	We komen aan de N-611 LA
5.	Negeer afslag naar Cambria
6.	RA naar en voorbij Quintanilla de las Torres, richting Cezura, Villanueva en Polientes, langs de nog jonge rivier de Ebro.
40.5	Rotonde net voor Ruerrero. Tweede afslag naar Puerto de Carrales
60.5	We bereiken de N-623 LA richting Santander. Anderhalve km op deze minder geschikte weg voor fietsers, voorbij de Puerto de Carrales op 1020 m
62.	RA naar en na vijf km door Torres de Abajo
67.5	T-kruispunt met de N-232 bij Soncillo. Anders dan de vorige N-weg, is dit een van die vreemde, brede wegen die vroeger belangrijk waren en nu bijna verlaten zijn. RA richting Logroño (behalve kortere alternatief als boven vermeld)
74.5	Let op: kort nadat je het dorpje Cubillos del Rojo rechts ziet liggen, LA naar Leva, op een goede onverharde weg. Deze loopt eerst door half landbouw terrein, half <i>páramo</i> (braakliggende hoogvlakte)

	Na ruim één km zwenkt deze rechts (negeer andere die rechtdoor gaat) en links en gaat dan verder in dezelfde richting. Net voor Leva begint flink af te dalen en wordt weer asfalt, (of stenen) door het dorp.
79.5	T-kruispunt met BU 561 RA richting Villarcayo
80.5	Puentedey. LA, brug over río Nela met zicht op dorp boven rivier en rots, en verder weer omhoog naar een voorbij Cogullos en Ahedo de Linares
88.	Even na einde klim, splitsing: ga rechtdoor richting ‘ <i>cueva ojo guareña</i> ’ met kort maar erg steil klimmetje
92.	Kruispunt. Rechtdoor naar <i>cueva</i> en Quisicedo.
93.5	We verlaten de weg en over stenen trappen dalen we af tot aan de kerk-heiligdom in de rotswand. Dan op pad terug naar de weg RA tot aan dorpje...
94.5	Cueva. Midden in het dorpje, ga een straatje in RA naar Quisicedo (bordjes <i>senda del valle</i> 1.2 km) Even verder houd rechtsaan.
96.	Tussen de muren van Quisicedo komen we aan de hoofdweg door het dal. RA
99.	Voorbij eerste afslag, LA Quintanilla in (borden FEVE en posada) Posada zo’n vijftig meter voorbij drinkwaterbron en traditioneel wasbasin van het dorpje.

In Polientes

PosadalaOlma.com Keurige kamers en restaurant, aangenaam aan het plein van dit welvarend maar rustig dorp T 942 776027 M 646 487799 € 50

In Quintanilla del Rebollar

Posada Real: PradoMayor.es

T 947 138689 € 80 Fraai huis met goede kamers en twee mooie zalen om de avond door te brengen. Eten komt deels uit eigen, prachtige moestuin. Eigenaresse Olga spreekt engels en geeft je graag een rondleiding.

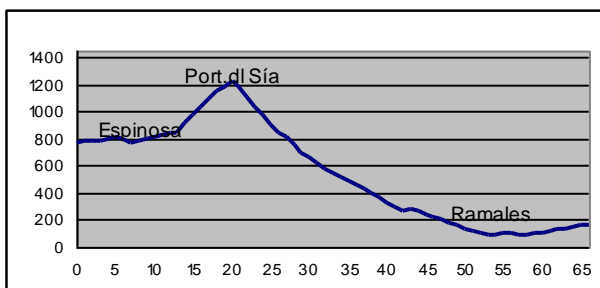
In Espinosa de los Monteros o.a.

Casa rural: LaCasadelMontero.com c/Bajo la Iglesia 2 M 695 595895 € 50 Eigenaresse Marisol werkt ook bij de bakker aan het eind van de galerij aan het plein. Fijn huis met leuk zaaltje beneden. Je krijgt de sleutels en ’s ochtends bereid je zelf je ontbijt, voorraad al aanwezig, en trek de deur achter je dicht.

Espinosa de los Monteros 1 600 inw.

Dit is een goede plaats om een rustdag/halve rustdag relaxed door te brengen en de volgende ochtend fris aan de laatste beklimming van de tocht te beginnen. Bij alle overnachtingadressen is er een brochure met een aangename wandeling langs de vele historische gebouwen van het dorp. In Espinosa is het leuk om de prachtige huizen (de meeste verdedigingstorens uit de 14de – 17de eeuw) te ontdekken die verscholen liggen achter karakterloze nieuwbouw. Je loopt tussen oude muurtjes door van moestuintjes waar gepensioneerden midden in het dorp voor hun aardappelen of tomaten zorgen. Een interessant rommeltje kun je zeggen. Vele bars om het centrale plein waar je al een voorproefje van pintxos kunt nemen

Quintanilla del Rebollar - Ambasaguas en trein naar Bilbao

- Eerst een mooi ‘swingende haarspelbochten’ en niet te lange klim en dan in één keer afdalen tot aan bijna zeeniveau.
- De principiële fietser zou tot in Bilbao doorfietsen, maar ik pak het laatste stukje de trein. Het wordt immers drukker met af en toe vrachtwagens op een smalle weg enz. Een stukje trein is leuk en brengt je voor een paar euro veilig en comfortabel tot aan het Concordia station midden in de stad.

km	
	66 km, 650↑m
0.	Terug naar de BU 526 LA naar Espinosa
7.	Langs verlaten toren-kasteel komen we in Espinosa de los Monteros. Bij T-kruispunt LA richting las Machorras en verschillende <i>puertos</i> .
13.	RA naar Puerto de la Sía
20.	Portillo de la Sía op 1230 m
29.	T-kruispunt LA naar en voorbij Asón, Arredondo en Lastras
53.	We komen aan de N 629 bij Ramales de la Victoria. LA op deze.
56.5	RA naar Riancho en Ambasaguas.
66.	Ambasaguas. Bij benzine station RA zien we het treinstation die de niet de naam van het dorp maar van de hele gemeente draagt: Carranza. In bar tegenover maken ze een goede <i>ensalada mixta</i> terwijl je wacht.

In Ramales de la Victoria

Hostal RíoAsón c/Luis Alonso Otero 1 T 942 678360

In Ambasaguas

El Herrero. Naast de rivier tussen weg en station (een beetje moeilijk te vinden)

T 94 6806050 M 620 176618

Mooier adres bij dorp Biañez, anderhalve km voorbij Ambasaguas en LA:

Artetxea. T 94 6106853 M630 659404

Goed alternatief: 4 kilometer voor Ambasaguas ligt Balneario Casa Pallaoti.

<http://casavicentepallotti.com/>

Teléfono: 94 680 60 02

Email: inforeservas@casavicentepallotti.com

Trein naar Bilbao

Er zijn drie treinen per dag, elke dag, van Carranza (Ambasaguas) tot aan Bilbao: op 9.46, 15.46 en 20.43 uur Dit zijn smalspoor-stoptreinen van de FEVE (*ferrocarril español de vía estrecha*).

Zie renfe.com/viajeros/feve/index.html

Behalve als het te druk is (wat niet vaak voorkomt), laten deze treintjes altijd t/m 4 fietsen gratis toe. In iets minder dan anderhalf uur ben je in het station Concordia (naast de grotere station Abando) in het centrum van Bilbao en op 200 m van de fietsverhuurder Urban-bike.

In Bilbao o.a.

HotelCondeDuque.com T 944 456000 of Hotel Hesperia Bilbao T 944 051100

Beide rond € 100 Naast elkaar op Paseo Campo Volantín, aan de overkant van de rivier en perfect gesitueerd t.o.v. het centrum en het Guggenheim-museum.

Met eigen fiets naar het vliegveld

1ste optie: als je met fiets in doos of koffer vliegt, dan kan je bijna niets anders dan een taxi bestellen met ruimte voor je fiets. Bij radio taxi Bilbao hebben ze die doorgaans. T 944 448888 (vaak zijn dit invaliden taxi-busjes) We noemen hier met name Franciso Fernández M: 636 458844

Dozen, als niet bij Urban-bike, hebben ze meestal bij Ciclos Maestre: Maestrebikes.com C/ Licenciado Poza 60 Net voor het voetbalstadion van Athletic Bilbao T 944 701940

2de optie: als je met fiets in hoes vliegt kun je naar het vliegveld fietsen. Het

zijn hemelsbreed maar 6 kilometer, maar heel makkelijk bereikbaar is het vliegveld niet. Het is een zeer stijle klim die je niet moet onderschatten als je je vliegtuig nog wilt halen. Dit is een alternatief van Bert en Dinie:

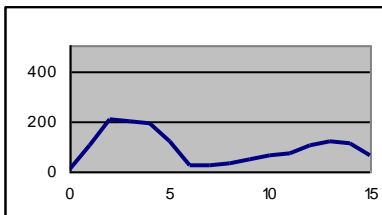
Hallo Raul,

In je verslag Santiago – Bilbao beschrijf je aan het eind hoe je met je eigen fiets naar het vliegveld kunt fietsen.

Een alternatieve mogelijkheid is het gebruik van de Funicular de Artxanda, waarin je je fiets mag meenemen. De Funicular brengt je naar de Mirador de Artxandra, dus dat stuk hoeft je niet te klimmen. Vandaar fiets je vrij eenvoudig naar het vliegveld, want het is bijna uitsluitend dalen. We hebben het zelf nu twee keer gedaan en dat is ons uitstekend bevallen.

Raul: als een soort uitdaging heb ik het toch gefietst. Onderweg, als afscheid, heb je wel een mooi zicht op de stad. Hier de beschrijving:

Bilbao centrum – vliegveld

km	
	15 km, 350↑m
0.	Km nul is bij kruispunt van <i>Campo Volantín</i> en <i>Calle Tiboli</i> . Door calle <i>Tíboli</i> in stijging, steeds steiler.
0.6	Onder spoor en viaduct. Draai naar links, ' <i>ciudad jardín</i> ' in
0.8	Eens naar links gedraaid, eerste straat RA en meteen LA steeds klimmend
1.	We zien op een bordje dat dit de straat <i>Molino de Viento</i> is (en ook verderop <i>Alzerrotabidea</i> in baskisch bordje). Fiets verder duwen naar boven met de stad aan de linkerhand.
1.4	Straat wordt onverharde weg door een park op de helling en draait verderop naar rechts, ook steil, langs picknick tafels.
1.6	T-kruispunt met ander onverharde weg/pad. LA
1.9	Voorbij poort bereiken we een asfaltweg. RA weer omhoog.
2.8	T-kruispunt met de weg die over de rug van dit berg loopt, de <i>Artxanda bidea</i> . LA richting <i>Berriz</i> .
4.5	Let op: net voorbij het 'H' gebouw van <i>Escuela Superior de</i>

	Hostelería. RA <i>camino Bagatza</i> in (als je <i>camino Berriz</i> ziet ben je al voorbij de goede afslag)
6.7	Over een rivier, eind steile afdaling we volgen in noordelijke richting door een industrieterrein, over de <i>Sangroniz Bidea</i>
7.6	Aansluiting met een weg bij spoorovergang. LA en meteen schuin naar rechts (derde afrit rotonde) bord <i>Avanzada</i>
8.2	Bij nieuwe rotonde zien we aanwijzing, eerste afrit naar Loiu en het vliegveld, vanaf hier gewoon bordjes volgen.